

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Roslan-Karasińska
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 maja 2019 r. w Warszawie

sprawy K. Ć.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania K. Ć.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 5 stycznia 2018 r., nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 5 stycznia 2018 r., nr (...) w ten sposób, że ustala, że odwołująca K. Ć. jako osoba prowadząca poza rolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r.,

2. w pozostałym zakresie odwołanie oddala.

UZASADNIENIE

W dniu 20 lutego 2018 r. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wpłynęło odwołanie K. Ć. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 5 stycznia 2018 r., nr (...). Ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie, że K. Ć. nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w tytule prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej od dnia 1 lutego 2013 r. W uzasadnieniu odwołująca podniosła, że zaprzestała prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej (...) Agencja (...) w lutym 2013 r., a w czerwcu 2013 r. założyła spółkę Centrum (...) Sp. z o.o. nr KRS (...), w której ma 99 % udziałów. Odwołująca nie zlikwidowała działalności gospodarczej w momencie przekształcenia, gdyż obsługujące ją biuro (...) o to nie zadbało. K. Ć. od czerwca 2013 r. prowadził działalność gospodarczą wyłącznie w ramach spółki z o. o. i z tego tytułu nie ma obowiązku odprowadzania składek ZUS. W ramach działalności gospodarczej (...) Agencja (...) od lutego 2013 r. nie były wykonywane żadne czynności, nie osiągnano żadnych przychodów, ani nie ponoszono żadnych kosztów, działalność nie była prowadzona i nie jest prowadzona do dzisiaj. Ostatecznie, za radą księgowej odwołująca oficjalnie zawiesiła w 2016 r. i zlikwidowała 27 października 2017 r. Ostatni PIT-36 złożono za rok 2013 r., co oznacza, że co najmniej od 1 stycznia 2014 r. żadna

działalność nie była prowadzona. Działalność nie była również prowadzona w okresach, w których nie była formalnie zawieszona tj. 2 – 6 czerwca 2013 r., listopad 2013 r. oraz 1 stycznia 2014 r. – 27 września 2016 r., bowiem za te okresy nie były składane deklaracje PIT-36 (odwołanie z dnia 20 lutego 2018 r., k. 3 – 6 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu ZUS wskazał, że analiza zapisów w systemie informatycznym organu rentowego wykazała, że od 15 listopada 2010 r. do 30 czerwca 2013 r., od 25 października 2013 r. do 2 grudnia 2013 r., od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r. K. Ć. zgłosiła fakt prowadzenia działalności gospodarczej. Z analizy historii wpisu w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, że ubezpieczona dokonała zawieszenia działalności gospodarczej od 1 lipca 2013r., zaś w dniu 25 października 2013 r. zgłosiła wznowienie działalności gospodarczej oraz od 3 grudnia 2013 r. do 2 grudnia 2015 r. zawiesiła działalność gospodarczą. W dniu 8 lipca 2014 r. K. Ć. wznowiła działalność gospodarczą oraz zawiesiła ją w dniu 28 września 2016 r., a w dniu 27 października 2017r. wpis do ewidencji (...) został wykreślony. W związku z powyższym organ rentowy decyzją z dnia 5 stycznia 2018 r. stwierdził, że K. Ć. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, wypadkowym od 15 listopada 2010 r. do 30 czerwca 2013 r., od 25 października 2013 r. do 2 grudnia 2013 r., od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r. (odpowiedź na odwołanie, k. 9 – 9 verte a.s.).

Pismem procesowym z dnia 15 marca 2019 r. (data nadania w placówce pocztowej) ubezpieczona zmodyfikowała swoje roszczenia i wniosła o zmianę skarżonej decyzji w ten sposób, że K. Ć. nie podlegała ubezpieczeniom społecznym od dnia 1 lipca 2013 r. oraz cofnęła swoje odwołanie w pozostałym zakresie (pismo procesowe z dnia 15 marca 2019 r., k. 87 – 88 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca K. Ć., w dniu 15 listopada 2010 r. dokonała rejestracji w ewidencji działalności gospodarczej pozarolniczej działalności gospodarczej (...) Agencja (...), w ramach której zajmowała się usługami związanymi z pośrednictwem ubezpieczeniowym. Ubezpieczona dokonała zawieszenia działalności gospodarczej od 1 lipca 2013 r., zaś w dniu 25 października 2013 r. zgłosiła wznowienie działalności gospodarczej oraz w dniu 3 grudnia 2013 r. zawiesiła działalność gospodarczą. W dniu 8 lipca 2014 r. K. Ć. wznowiła działalność gospodarczą oraz zawiesiła ją w dniu 28 września 2016 r., a w dniu 27 października 2017 r. wpis do ewidencji (...) został wykreślony (wypisy z (...) akta organu rentowego, zeznania odwołującej K. Ć., k. 33 - 34 oraz k. 83 a.s., pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego W. T. w W. z dnia 26 maja 2017 r. – akta organu rentowego).

Ubezpieczona w ramach prowadzonej działalności gospodarczej współpracowała z (...) S.A. V. (...) Oddział w W. i miała podpisaną umowę agencyjną w okresie od 6 listopada 2012 r. do 31 sierpnia 2013 r. (pismo z dnia 20 września 2018 r., k. 59 a.s.).

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej odwołująca współpracowała również w okresie od 7 listopada 2013 r. do 3 grudnia 2013 r. z (...) S. A. z siedzibą w W. (pismo z dnia 29 października 2018 r., k. 71 a.s.).

W okresie do czerwca 2013 r. (...) Agencja (...) była klientką (...) S. A. z siedzibą w W., ostatnim miesiącem rozliczeniowym był czerwiec 2013 r. Ostatni PIT-36 złożono za rok 2013, później deklaracje nie były już składane. Działalność gospodarcza prowadzona przez K. Ć. osiągała przychody do czerwca 2013 r. (pismo z dnia 18 września 2018 r., k. 61 a.s., analiza finansowa za okres listopad 2010 r. – czerwiec 2013 r., k. 62 – 63 verte a.s., zeznania odwołującej K. Ć., k. 33 - 34 oraz k. 83 a.s., pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego W. T. w W. z dnia 26 maja 2017 r. – akta organu rentowego).

W dniu 13 czerwca 2013 r. ubezpieczona założyła spółkę Centrum (...) Sp. z o.o. nr KRS (...), w której ma 99 % udziałów (wypis KRS – akta organu rentowego).

Ubezpieczona nie zlikwidowała działalności gospodarczej w momencie przekształcenia, gdyż obsługujące ją biuro (...) S. A. z siedzibą w W. o to nie zadbało (zeznania odwołującej K. Ć., k. 33 - 34 oraz k. 83 a.s.).

W dniu 5 stycznia 2018 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję nr (...), w której uznał, że odwołująca K. Ć. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 15 listopada 2010 r. do 30 czerwca 2013 r., od 25 października 2013 r. do 2 grudnia 2013 r., od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r. (decyzja ZUS z dnia 5 stycznia 2018 r. – akta organu rentowego).

Od powyższej decyzji organu rentowego K. Ć. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 20 lutego 2018 r., k. 3 – 6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wymienionych wyżej dowodów z dokumentów, zeznań odwołującej K. Ć. oraz na podstawie dołączonych akt organu rentowego.

Odnosząc się do zeznań K. Ć., Sąd uznał je za wiarygodne w świetle pozostałego materiału dowodowego w postaci dokumentów, w zakresie jakim ubezpieczona zeznała, że prowadziła działalność gospodarczą w ramach której świadczyła usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego oraz współpracowała z firmami takimi jak (...) S.A. i (...) S.A. V. (...) Oddział w W., obsługiwała ją księgowo firma (...) S. A. z siedzibą w W., która nie dopilnowała kwestii wykreślenia jej działalności gospodarczej w momencie przekształcenia w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

Całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego, stanowił w ocenie Sadu podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. Ć. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 5 stycznia 2018 r., nr (...) jest częściowo zasadne i w tym zakresie zasługuje na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się wokół kwestii podlegania przez odwołującą ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu prowadzenia przez K. Ć. działalności gospodarczej (...) Agencja (...). Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z faktu dokonania przez odwołującą wpisu do ewidencji działalności gospodarczej należy wywodzić, że odwołująca w rzeczywistości taką działalność prowadziła w spornych okresach od 15 listopada 2010 r. do 30 czerwca 2013 r., od 25 października 2013 r. do 2 grudnia 2013 r., od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r. Zaś K. Ć. w toku sprawy podnosiła, że nie powinna podlegać ubezpieczeniom od 1 lipca 2013 r. z uwagi na nie osiągnięcie dochodów właśnie od tego momentu.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, „obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są [...] osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi”. Art. 13 pkt 4 tej ustawy wskazuje zaś, że osoby fizyczne podlegają obowiązkowo wszystkim ubezpieczeniom społecznym „od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej”.

Na wstępie należy zauważyć, że art. 6 ust. 1 pkt 5. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych mówi o prowadzeniu działalności a nie wpisie do ewidencji czy też rejestracji jako podstawie do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że podstawą do powstania obowiązku ubezpieczenia w oparciu o powyższy przepis jest faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej, w tym gospodarczej, co oznacza, że wykonywanie tej działalności, to rzeczywista działalność zarobkowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 listopada 2005 r., I UK 80/05; z dnia 14 września 2007 r., III UK 35/07; z dnia 18 lutego 2009 r., II UK 207/08; z dnia 19 lutego 2009 r., II UK 215/08; z dnia 19 lutego 2010 r., II UK 186/09; z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 240/09; z dnia 18 listopada 2011 r., I UK 156/11; z dnia 13 września 2016 r. I UK 455/15).

Sąd Najwyższy uznaje, że prowadzenie działalności gospodarczej o tyle stanowi tytuł podlegania ubezpieczeniom, o ile faktycznie ubezpieczony działalność tę wykonuje, choć stopień natężenia jego aktywności może być różny (por np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 listopada 2011 r., I UK 156/11; z dnia 13 września 2016 r., sygn. I UK 455/15;).

O ile sama rejestracja działalności gospodarczej przez odwołującego nie stanowi okoliczności kontestowanej przez którąkolwiek ze stron, o tyle fakt jej podjęcia jest przedmiotem sporu. Jak zauważył Sąd Najwyższy „istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o faktycznym prowadzeniu tej działalności, ale prowadzi do domniemania prawnego (art. 234 k.p.c.), według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana jako prowadząca działalność gospodarczą. Domniemanie to może być obalone, ale wymaga to przeprowadzenia przeciwdowodu” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005 r. I UK 80/05; por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2011 r., I UK 156/11). Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie domniemanie wynikające z wpisu zostało obalone jedynie w części dotyczącej okresu podlegania ubezpieczeniom od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r. Odwołująca przedstawiła bowiem dowody księgowe w postaci analizy finansowej potwierdzające, że nie uzyskiwała w okresie od czerwca 2013 r. przychodu z działalności gospodarczej (k. 62 – 63 verte). Co więcej, po 2013 r. nie były składane deklaracje PIT – 36 do Urzędu Skarbowego. Sąd ustalił również, że ubezpieczona w ramach prowadzonej działalności gospodarczej współpracowała z (...) S.A. V. (...) Oddział w W. i miała podpisaną umowę agencyjną w okresie od 6 listopada 2012 r. do 31 sierpnia 2013 r. oraz w okresie od 7 listopada 2013 r. do 3 grudnia 2013 r. współpracowała na tej samej zasadzie z (...) S. A. z siedzibą w W.. Po 1 stycznia 2014 r., odwołująca nie współpracowała już z ww. firmami, zajmowała się wyłącznie prowadzeniem spółki Centrum (...) Sp. z o.o. nr KRS (...), która powstała w drodze przekształcenia działalności gospodarczej. Powyższe dowody jednocześnie wskazują, na faktyczne i rzeczywiste wykonywanie działalności gospodarczej w okresie do 3 grudnia 2013 r., kiedy to wygasła ostatnia z umów współpracy z (...) S. A. z siedzibą w W.. Z uwagi na powyższe ustalenia Sąd doszedł do wniosku, że w okresie od 1 lipca 2013 r. do 3 grudnia 2013 r. działalność nadal była wykonywana.

W okolicznościach niniejszej sprawy, wykonywanie działalności pozarolniczej (gospodarczej) w rozumieniu art. 13 pkt 4 Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych to rzeczywista działalność o cechach określonych w art. 2 ust. 1 ówczesnie obowiązującego Prawa działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178 ze zm.), czyli działalność zarobkowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Dla zakwalifikowania danej działalności jako działalności gospodarczej w rozumieniu tego przepisu istotne znaczenia ma zatem jej ciągłość i zarobkowy charakter. Odwołująca nie obaliła domniemania wynikającego z wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, dotyczącego okresu od 25 października 2013 r. do 2 grudnia 2013 r., zatem w tej części odwołanie podlegało oddaleniu.

Sąd Okręgowy zważył, że odwołującą obaliła natomiast domniemanie wynikającego z wpisu do ewidencji działalności gospodarczej za okres od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających, że odwołująca działalność gospodarczą faktycznie prowadziła w okresie od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r. Nie odniósł się również do przedstawionych przez odwołującą w toku postępowania dowodów, w tym analiz finansowych potwierdzających, że nie osiągała ona dochodu z zarejestrowanej działalności, nie składała deklaracji PIT-36, a także wygaśnięcia umów o współpracy z Towarzystwami (...).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się jednak także, że wykonywanie działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005 r. I UK 80/05). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością, np. poszukiwania nowych klientów, zamieszczania ogłoszeń w prasie, załatwiania spraw urzędowych. Jak zauważa Sąd Najwyższy, w ocenie, czy zostały podjęte czynności zmierzające bezpośrednio do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej (czynności przygotowawcze stanowiące już o wykonywaniu tej działalności) należy uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar (wolę) osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W niniejszej sprawie, po obaleniu przez odwołującą domniemania wynikającego z wpisu do ewidencji, organ rentowy nie przedstawił żadnych dowodów sugerujących, że odwołująca podjęła jakiegokolwiek czynności przygotowawcze zmierzające do zaistnienia

czynności gospodarczych w okresie od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r. Okoliczności niniejszej sprawy wskazują, że odwołująca początkowo prowadziła działalność gospodarczą, jednak w momencie założenia spółki jej działania zmierzały do zaprzestania działalności gospodarczej, na co wskazują między innymi brak dochodów od lipca 2013 r., umowy z Towarzystwami (...), przede wszystkim ostatnia, która wygasła w grudniu 2013 r. Zdaniem Sądu organ rentowy nie był w stanie wykazać, że w ubezpieczona skutecznie zrealizowała zamiar prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r.

Uwzględniając powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt. 1 wyroku zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddziału w W. z dnia 5 stycznia 2018 r. nr (...), ustalając, że odwołująca K. Ć. jako osoba prowadząca poza rolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 8 lipca 2014 r. do 27 września 2016 r.,

Natomiast wobec nie udowodnienia przez ubezpieczoną zaprzestania prowadzenia działalności w okresie od 25 października 2013 r. do 2 grudnia 2013 r., Sąd oddalił odwołanie w pozostałym zakresie o czym orzekł w pkt 2 wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć (...) z pouczeniem oraz aktami rentowymi.

MW